

EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ BÜLTENİ

www.morsertifika.sabanciuniv.edu

0216 483 90 00 *3150 | morsertifikaprogrami@sabanciuniv.edu

Sabancı Üniversitesi, Orhanlı, Tuzla, İstanbul, 34956

EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ BÜLTENİ

sayı

8

Sabancı Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Mükemmeliyet Merkezi (SU Gender) tarafından yürütülen ve **Sabancı Vakfı'nın** desteklediği projelerden **Mor Sertifika Programı**, 2020-2021 proje döneminde de çalışmalarına devam ediyor.

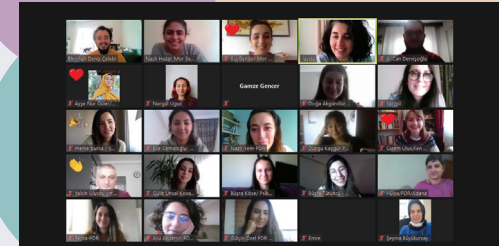
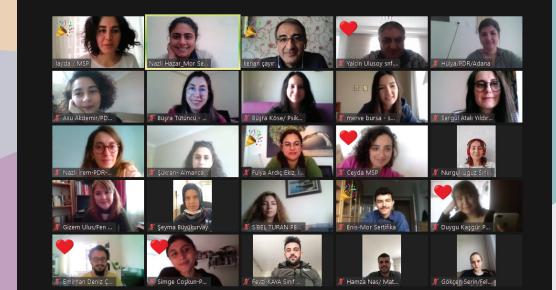
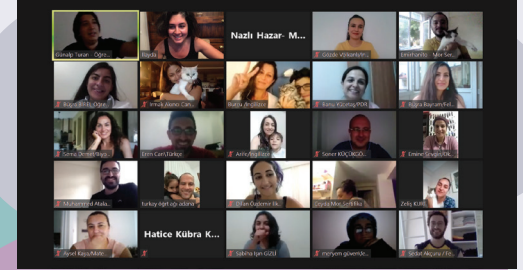
Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Bülteni'nin sekizinci sayısı; Mor Sertifika Programı'nın ilk defa öğretmen ve öğretmen adaylarına açık ve çevrimiçi olarak gerçekleştirilen Çevrimiçi Mor Yaz Okulu, Çevrimiçi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Temel Eğitimi, Mor Sertifika Programı Animasyon Filmleri Lansmanı, Köy Okulları Değişim Ağı (KODA) ile gerçekleştirilen webinar ve tanıtımlar ile dünyadan ve Türkiye'den eğitime dair son gelişmeler ve Sabancı Vakfı'ndan haberleri içeriyor. Öğretmenlerin Sesi bölümümüzde ise, Online Mor Yaz Okulu'na katılan öğretmen ve öğretmen adaylarımızın Mor Sertifika Programı'na dair görüşleri ve önerilerini sizlerle paylaşmaktan büyük bir mutluluk duyuyoruz.

Çalışma ve aktivitelerimize dair hazırlanan bültenimizi keyifle okumanızı dileriz! Her türlü görüş ve önerinizde bize morsertifikaprogrami@sabanciuniv.edu adresinden bize ulaşabilirsiniz.

Mor Sertifika Programı'ndan Haberler

Çevrimiçi Mor Yaz Okulu 17-22 Ağustos Tarihlerinde Gerçekleşti

SU Gender bünyesinde 13 senedir yürütülen Mor Sertifika Programı bu yıl ilk kez tamamı çevrimiçi olarak gerçekleştirildi! 17-22 Ağustos tarihlerinde düzenlenen eğitimde toplam 28 farklı şehirden 57 öğretmen ve eğitim fakültesi öğrencisi yer aldı. Toplumsal cinsiyet eşitliği bilincinin örgün eğitimde yaygınlaştırılması hedefiyle bir yıla yayılmış şekilde birer haftalık eğitim programları düzenleyen, toplumsal cinsiyet eşitliği duyarlı gölge müfredat materyalleri hazırlayan ve Türkiye'nin farklı bölgelerinde şehir ziyaretleri yaparak yaygınlaştırma çalışmaları yürüten Mor Sertifika Programı, halihazırda pek çok çalışmasını çevrimiçi yürütmesinin etkisiyle çevrimiçi eğitim programı oldukça verimli geçti. Bir hafta boyunca uzun süre ekran başında olmaları beklenen öğretmen ve öğretmen adaylarının programa katılımını kolaylaştırmak ve ekran yorgunluğunu azaltmak amacıyla program süresince çeşitli katılımcı ve sanat temelli çalışmalar da yürütüldü. Programı çevrimiçi düzenlemenin en önemli katkısı ise engelli katılımcıların erişiminin önemli derecede artırılması ve özellikle evde bakım yükümlülükleri olduğu için daha önce programa başvurmamış kişilerin evden rahatlıkla programa katılması oldu. İnternet ve bilgisayar erişimi güç olan katılımcılara ise bu araçlara erişimle ilgili finansal destek sunuldu. Pandemi sürecinde gündemimize daha somut olarak gelen hem çevrimiçi hem yüz yüze çalışmalarda erişim hakkının genişletilmesi konusu artık Mor Sertifika Programının değişmez bir gündemi olacak.

Çevrimiçi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Temel Eğitimi 17-20 Kasım Tarihlerinde Gerçekleşti

Mor Sertifika Programı bu yıl ikinci çevrimiçi eğitimini gerçekleştirdi. 17-20 Kasım tarihlerinde düzenlenen eğitimde toplam 29 farklı şehir ve 48 farklı kurumdan 60 öğretmen ve eğitim fakültesi öğrencisi yer aldı. Dört günlük temel eğitimde, toplumsal cinsiyetin temel kavramları, ayrımcılık, edebiyat, hukuk, STEAM, sağlık ve psikoloji gibi keşif alanları üzerine oturumlar gerçekleştirildi. Programın son günü Mor Dosya Tasarım Atölyesi yapıldı. Programı çevrimiçi düzenlemenin en önemli katkısı ise engelli katılımcıların erişiminin önemli derecede artırılması ve özellikle evde bakım yükümlülükleri olduğu için daha önce programa başvuramamış kişilerin evden rahatlıkla programa katılması oldu.

COVID Günlükleri

Mor Sertifika Programı Türkiye'de pandemi başlangıcı itibariyle eğitim dünyasının farklı aktörlerini; öğretmenler, öğrenciler ve akademisyenleri COVID günlükleri altında bir araya getirdi. Süreçte iyi halimizi sağlayabilmek ve bu süreci analiz edebilmek adına öğretmenler, öğrenciler ve akademisyenler günlük yazmaya devam ederken, ayda bir kere buluşma ve deneyim paylaşımı yapma etkinlikleri devam ediyor. Evden çalışma, çevrimiçi eğitim verme ve toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin bu süreçte yansımalarının konuşulduğu bu proje ilerleyen zamanlarda yazılı bir kaynak olmayı hedefliyor.

Mor Sertifika Programı Animasyon Filmleri Lansmanı Gerçekleşti

Sabancı Vakfı desteğiyle 13 yıldır devam eden Mor Sertifika Programı, eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliği gözetilerek öğretmenler ve uzmanlar tarafından oluşturulan Mor Dosya materyallerinde yer almış bilim, edebiyat ve sanat gibi farklı alanlardan kadın figürlerin animasyon filmlerini hazırladı. Bahçeşehir Üniversitesi Öğretim Üyesi Nazlı Eda Noyan'ın yürütücülüğünde Animasyon Bölümü birinci sınıf öğrencilerinin çizer olarak yer aldığı proje, 19 Ekim saat 17:00'de ilk kez çevrimiçi düzenlenen lansman ile izleyicilerle buluştu. Tanıtım filmleri ile başlayan lansmanda açılış konuşmalarının ardından Hypathia, Camille Claudel, Nezihe Muhiddin ve Suat Derviş'in hayatlarının konu olduğu animasyon filmleri izlendi. Filmlere [SUGender YouTube](#) kanalı üzerinden erişim bulunuyor.

Köy Okulları Değişim Ağı (KODA) ile Webinarlar Gerçekleştirdik

Mor Sertifika Programı yeni dönemde KODA ile ağlarını birleştirerek deneyim paylaşımına başladı. Bu kapsamda 30 Kasım tarihinde KODA Mor Sertifikalı öğretmen ve öğretmen adaylarına faaliyetlerini tanıtırken bu faaliyet ve kaynaklardan yararlanan bir öğretmen deneyimlerini paylaştı. 22 Aralık tarihinde ise Mor Sertifika Programı ekibi olarak KODA'nın faaliyetlerine katılan köy öğretmenleri ile programımızı ve eğitimlerimizi konuşup köy okullarında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine beraber neler yapabiliriz üzerine konuştuk.

Sabancı Vakfı'ndan Haberler

Yüksekova'da Kadın Olmak & Hane Ziyaretleri Raporu

Sabancı Vakfı Hibe Programları kapsamında iki yıldır desteklenen ve Yüksekova Kadınları Toplumsal Destekleme ve Kültür Derneği tarafından yürütülen "Yüksekova'da Kadın Olmak" projesinin hane ziyaretleri raporu yayımlandı.

Proje ile derneğin Yüksekova'da sürdürülebilir bir sivil kadın örgütlenmesi olarak güçlenmesi, ilçedeki kadınların mevcut durum ve ihtiyaçlarının belirlenmesi ve ardından kapsamlı bir güçlendirme çalışması yapılması amaçlandı. Proje kapsamında Kasım 2019 - Şubat 2020 tarihleri arasında Yüksekova'nın sekiz farklı mahallesinde ikamet eden kadınlarla hane ziyaretleri gerçekleştirilerek toplamda 607 kadın ile yüz yüze görüşüldü. Bu ziyaretlerde Yüksekovalı kadınlara eğitim, okula devam, evlilik, şiddet, ekonomik haklar, öncelikli ve acil ihtiyaçlar konularında sorular sorularak güncel bir analiz elde edildi.

YUKADER'in raporuna göre görüşülen kadınların %39'u okuryazar değil, yüzde 10'u ise sadece okuryazar olup eğitim hayatına hiç dâhil olmamış. Kadınların %45'i kendi isteği ile anlaşarak ve severek evlenirken, yüzde 42'si görücü usulü evlendirilmiş. Yüzde 13'ü ise evliliğe zorlandığını belirtiyor.

Görüşme yapılan 607 kadından yüzde 89'u şiddet yaşadığını ifade ederken, kadınların yüzde 80'i psikolojik, yüzde 68'i fiziksel, yüzde 66'sı sözel, yüzde 57'si ekonomik, yüzde 20'si ise cinsel şiddet yaşadığını belirtiyor. Her dört kadından sadece biri şiddetten kurtulmak için çaba harcadığını belirtirken, bu konuda herhangi bir girişimde bulunmayan kadınların nedenlerinin başında "korku" geliyor.

Yüksekova Kadınları Toplumsal Destekleme ve Kültür Derneği'nin, Yüksekova'da Kadın Olmak projesi kapsamında hazırladığı 2020 Hane Ziyaretleri Raporu'nun tamamına [bu link](#) üzerinden ulaşabilirsiniz.

Öğretmen Ağı Değişim Elçileri, Eğitimi Yeniden Düşünmeye Çağırıyor

Öğretmenlerin, meslektaşları ve farklı disiplinlerden kişi ve kurumlarla bir araya gelerek güçlendiği bir paylaşım ve iş birliği ağı olan Öğretmen Ağı, pandemiyle birlikte değişen koşulların eğitimi geri dönülemez biçimde değiştirdiğinden yola çıkarak, değişken koşulların ardındaki yeni imkânların tartışıldığı "Bağlantılar" isimli bir çevrimiçi panel serisi başlattı. Seri, "hepimizin eğitimde rolleri değişti, sorumlulukları dönüştü. Eğitimi yeniden düşünmemiz lazım." diyen öğretmenlerin ihtiyaçlarına yanıt aramayı hedefliyor.

"Eğitimi Yeniden Düşün" başlığıyla düzenlenen seri, Öğretmen Ağı'nı destekleyen vakıflar, Değişim Elçisi öğretmenler ve Ağı'nın iş birliği geliştirdiği paydaşlarını ağırlıyor. "Öğretmenliği Yeniden Düşün" başlıklı ilk bölüme Sabancı Vakfı Genel Müdürü Nevgül Bilsel Safkan da konuşmacı olarak katıldı.

Sırasıyla 'Öğretmenlik', 'Okul', 'Veli Olmak', 'Eğitimin İçeriği', 'Öğrencilik' ve 'Başarı' başlıklarında olmak üzere altı farklı bölümden oluşacak serinin her bölümü iki haftada bir yayınlanıyor. İlki 26 Kasım günü yayınlanan paneller, Şubat'ın ikinci haftasına kadar devam edecek.

Bağlantılar serisini, [Öğretmen Ağı](#) Youtube kanalından takip edebilirsiniz.

Öğretmenlerin Sesi

Buket Nur Seyfeli

Bir gün bir sosyal medya uygulamasında gezinirken şans eseri karsılaştım Mor Sertifika ile. Tabii o gün hayatımın ne kadar değişebileceğinden habersizdim :) hayatını eğitim hayatını kitap ayırt etmeden okumuş ve hala da okumakta olan bir öğretmen adayı olarak, Mor Sertifika Programı'na katılmadan önce "Toplumsal Cinsiyet" kavramının sadece kadınlara ait bir kavram olduğunu ve bu kavram hakkında çok derin bilgilere sahip olduğumu düşünürdüm. 6 gün gibi kısa bir süre içerisinde bilgilerimin ne kadar eksik olduğunu, aslında toplumsal cinsiyet konusunda ne kadar da cahil olduğumu fark ettim :) Toplumsal cinsiyetin hukuktan tıpa, meslekten tarihe kadar geniş bir yelpaze içerisine entegre olduğunu görmek beni epey şaşırttı. Mor Sertifika Programı'na bir kağıt parçası (sertifika) gözüyle bakmak büyük bir hata olur. Mor Sertifika bundan çok daha fazlası; yaşamın ta kendisi!

Semih Öcal

Öncelikle yapmış olduğunuz Mor Sertifika Programının hayatımı nasıl değiştirdiğinden bahsetmek istiyorum. Cinsiyet ayrımı ve toplumsal cinsiyet kalıpları hayatımızın her alanında ve dünyanın her yerinde etkin olan bir sorun. Ancak toplumu değiştirmek için değişimin öncelikle kendimden başlayacağını sizler ve girdiğim konferanslar sayesinde anladım. Öncelikli işim cinsiyetçi dili hayatımdan çıkarmak oldu. Buna kendimi alıştırdıktan sonra çevremdeki insanları bu konuda uarmaya başladım. Dilin insan psikolojisini nasıl etkilediğini de görmüş oldum. Cinsiyetçi küfürleri bırakan insanların stres seviyelerinin de azaldığını görünce kendimle gurur duydum.

Ben bir öğretmen adayım. Sizler sayesinde tanıdığım öğretmenler bana umut ışığı oldular. Savundukları, inandıkları yoldan giden onlarca öğretmen, öğrencilerinin de yoluna ışık tutuyor. Ben de o öğretmenler gibi; cinsiyet ayrımının olmadığı, cinsiyet kalıplarının olmadığı, homofobiden uzak bir dünya yaratmak için savaşmak istiyorum. Her şeyden önce bunu, bizden önce savaşanlara borçluyuz. İleride çocuklarımıza başımız dik bir şekilde, biz zor günlerden geçtik ancak savaştık ve kazandık diyebilmek için sabırsızlanıyorum.

Kafamda soru işaretleri bırakan diğer bir konu ise dinlediğim bu konferansları nasıl sınıf ortamına adapte edebileceğimdi. Ancak bu konuda burada tanıdığım diğer öğretmenlerin de pratikte ben ve benim gibi yeni öğretmenlere yardımcı olacağına dair inancım sonsuz.

Mektubuma son verirken, sizleri bu genç yaşta tanımış olmanın şansını kalbimde hissettiğimi söylemek istiyorum. Nefretsiz, önyargısız ve şiddetsiz bir dünya dileğiyle...

Ceren Şahbaz

Birlikte bilgi, heyecan ve enerji dolu 6 gün geçirdik. Günler bu kadar güzel geçmişken size, enerjinize ve çalışma azminize hayran kalmamak elde değil, mektubuma da bunu vurgulayarak başlamak istedim!

Çok fazla şey öğrendim birlikte olduğumuz zaman içinde, birbirinden farklı konular üzerine farklı alanlardan insanlarla bir araya geldik, dersler sırasında ya da gün sonunda kendimi sorguladığım anlar oldu ve bu anlardan sonra da bir şeylerin daha çok farkına varabildiğimi hissettim. Grubumuzdaki bütün öğretmenler, katılım gösteren, bilgi sunan herkes ve sizler harikasınız! Etkileşimimiz çok değerliydi, bana hala bir şeyler yapabileceğimiz, hatta çok fazla şey yapabileceğimiz konusunda umut oldunuz, inancımı tazelediniz. Bunların karşılığında size ne kadar teşekkür etsem de az kalacakmış gibi hissediyorum. İyi ki varsınız.

Mor Sertifika programının, öğretmeye, güzellikler yaymaya, öğretmen ağları oluşturmaya devam ederek uzun uzun yıllar sürmesini diliyorum, içtenlikle. Umutla ve dayanışmayla...

Banu Yücetaş

Tanıştığım her insan yeni bir serüvendir benim için çünkü onun içinde de varoluş sancıları, yaşamdan yediği goller, yaşama attığı goller vardır bence. Mine Söğüt'ün Deli Kadın Hikayeleri kitabında dediği gibi Tanrı'nın karanlığa gizlediği hayat onaylasın diye didinip duruyoruz aslında hepimiz. Diyeceksiniz ki şimdi bu satırların Mor Sertifika Programı ile ne ilgisi var, hemen anlatayım, bu programı hazırlayan, içeriğine katkı sunan, bilgi ve deneyim paylaşımı yapan SUGender ekibi her insanın yaşamının biricikliğinin önemini ve değerini bilen, anlayan ve savunan insanlardan oluşuyor.

İçeriği en ince ayrıntısına kadar özenle hazırlanmış bu programa katılmış ve buradan beslenmiş olduğum için çok şanslı ve ayrıcalıklı hissediyorum kendimi. Katkı sunan değerli hocalarımıza, Sabancı Üniversitesine ve şahane bilgili, sevimli, paylaşımcı MSP ekibine ve mor yaz okulundaki bütün deli sınıf arkadaşlarıma sonsuz teşekkürler, iyi ki kesişti yollar ...

Şirin Giyik

Mor Sertifika Programına uzun zaman boyunca başvurduğum ve bu yaz kabul edildim. "Online eğitim nasıl olacak acaba?" gibi kafamda deli sorularla başladığım program. Çünkü geçen yıldan deneyimim çok didaktik ve tek bir kanaldan bilgi aktarımına dayalı olacağına yönelik kaygılardan ibaretti..

Yazlık bir sayfiye evinin çatı katında, ağustos sıcaklığında, sabah 9 akşam 3 her sunumda ağızım beş karışık dinledim. Madun grupta yer almama neden olan birçok kimliğimin yanında bu ülkede yaşayan her kadının deneyimlediği sayısız olaya bir de politik, hukuksal, evrimsel birçok arka plandan bakma şansına erişmek çok kıymetliydi. İnsanın öğrenme yolculuğunun sınırsız olduğunu, meselenin sadece buna açık olmakla ve kendi deneyimini paylaşabileceğin güvenli bir alana sahip olmakla ilgili olduğunu bir kez daha farkettilim. Birbirimize temas etmek, bu kadar sıcak bir ekiple ve kendini içtenlikle açan bir katılımcı kitlesiyle birlikte olmak ve hayatında hiç yüz yüze görüşmemiş bunca insanın iletişimde kalmaya ve duygudaş olmaya bu kadar istekli olması benim için çok etkileyiciydi. Daha çok şey anlatmak isterim ama kafamın dopdolu ve hayatımın çok yoğun olduğu bir dönemde bu kadar ifade edebildim. Mor sertifika çok keyifli ve çok doyduğum bir programdı. Herkese ayrı ayrı bin teşekkür bin minnet. Var olsun, hiç bitmesin... Aynı masanın etrafında göz göze gelip beraber konuştuğumuz paylaştığımız günlerimiz olsun.

Sevgiler

Türkiye ve Dünya'dan Haberler

UNESCO Global Eğitim İzleme Raporu'nun 2020 Cinsiyet Alt Raporu Kamuoyuyla Paylaşıldı

UNESCO'nun düzenlediği Global Eğitim İzleme Raporu'nun 2020 cinsiyet alt raporu, 11 Ekim Uluslararası Kız Çocukları Günü vesilesiyle 9 Ekim'de Paris'te düzenlenen bir basın toplantısı ile kamuoyuyla paylaşıldı. "Yeni Bir Kuşak: Eğitimde Cinsiyet Eşitliği için 25 Yıllık Bir Uğraş" başlığı ile yayımlanan rapor, isminden de anlaşılacağı üzere eğitim alanında cinsiyet eşitliğini sağlamaya yönelik çeyrek asırdır verilen mücadelenin kazanımları ve bu yolda yapılması gereken geleceğe yönelik meselelere odaklanıyor. Rapor, kız çocuklarının bu süreçte eğitime erişimi ve eğitimden kazanımları konularında çok ciddi iyileşmelerin sağlandığını vurgularken, alınacak daha çok yol olduğunu ve bunun tek başına eğitim sektörünün girişimleriyle mümkün olmayacağını, cinsiyete dair toplumsal ön kabullerin değişiminin de bu yönde elzem olduğunu

altını çiziyor. Kadın haklarının gelişmesinde eğitimin kritik bir rolü olduğunun bir kez daha vurgulandığı raporda, özellikle COVID-19 salgınının global düzlemde cinsiyet eşitsizliklerini daha da körüklediği bu dönemde, arka plan, yetenek ve kimliklerinden bağımsız olarak tüm öğrencilerin eşit bir şekilde kapsandığı eğitim modellerinin ülkelere uygulanmasının önemini altı çizildi. Raporun başlıca eylem çağrısında bulunduğu alanlar eğitime erişimde cinsiyet eşitsizliğinin önlenmesinden, yoksul, hamile ve engelli kız çocuklarının eğitim hakkının sağlanmasına dair özel önlemler alınmasına; öğretmen ve danışmanların eğitimden geçirilmesinden, okul kitaplarının ve müfredatlarının kadınları temsil edecek şekilde yeniden düzenlenmesine ve okullarda her öğrencinin erişebileceği cinsellik eğitimleri verilmesine kadar çeşitli konuları kapsıyor. Raporun orijinal İngilizce metnine UNESCO'nun internet sitesi üzerinden erişilebilir.

Kaynak:

<https://en.unesco.org/gem-report/2020genderreport>

Eğitim Reformu Girişimi (ERG) 2020 Eğitim İzleme Raporu'nun İkinci ve Üçüncü Doyalarını Yayımladı

2008 yılından bu yana eğitim alanında yaşanan gelişmeleri izleyen ve bunları Eğitim İzleme Raporu adı altında raporlayan Eğitim Reformu Girişimi (ERG), raporun 2020 edisyonunun ikinci ve üçüncü dosyalarını Eylül ve Ekim ayları içerisinde düzenledikleri canlı çevrimiçi paneller yoluyla kamuoyuyla paylaştı. Sırasıyla Eğitimin İçeriği ve Eğitim Ortamları başlıklarıyla yayımlanan dosyalar, küresel salgın koşullarında eğitimin dönüşen yapısı, kamuoyunda bu dönemde daha da sıkça tartışılan içeriği, giderek dijitalleşen eğitime erişim meselesinin gündeme getirdiği eşitsizlikler ve okul iklimi, okullardaki güvenlik ortamı, topluluk ortamı, kurumsal ortam ve akademik ortam gibi konuları masaya yatırıyor. COVID-19 pandemisiyle birlikte uzaktan verilmeye başlanan örgün eğitimin özellikle daha alt yaş gruplarındaki öğrencilerin eğitim ile bağına önemli derecede azalttığını vurgulayan Eğitimin İçeriği dosyası, aynı zamanda eğitimdeki fırsat eşitsizliklerinin de bu süreçte çok daha keskin bir hal aldığına altını

çiziyor. Eğitim Ortamları başlıklı üçüncü dosya ise güvenli eğitim ortamının önemine özellikle vurgu yaparken, Türkiye'de okul ortamında cinsel istismar vakalarının kamuya açık ve düzenli bir şekilde kaydının tutulmadığına işaret ediyor, öte yandan cinsel yönelime ilişkin ayrımcılığın dünya genelinde eğitim politikalarının belirlenmesinde görmezden gelinen önemli bir unsur olduğunu hatırlatıyor. Raporlara aşağıdaki linklerden erişilebilir:

<https://www.egitimreformugirisimi.org/egitim-izleme-raporu-2020-egitimin-icerigi/>

<https://www.egitimreformugirisimi.org/egitim-izleme-raporu-2020-egitim-ortamlari/>

PISA 2018'in Sonuçlarına Dair 6. Rapor Yayımlandı

OECD bünyesinde faaliyet gösteren Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı PISA'nın en son 2018 yılında gerçekleştirdiği kapsamlı araştırmanın sonuçları yayımlanmaya devam ediyor. 22 Ekim'de yayımlanan "Öğrenciler Birbirine Bağlı Bir Dünyada Varılmaya Hazırlar Mı?" başlıklı altıncı rapor, öğrencilerin yerel, küresel ve kültürel olarak öne çıkan meseleleri irdeleme kabiliyetlerine odaklanıyor, öğrencilerin farklı bakış açıları ve dünya görüşlerini anlayabilme ve takdir edebilme becerilerini, kültürlerarası etkileşime ne kadar açık olduklarını ve ortak bir yaşam için harekete geçebilme kabiliyetlerini inceliyor. Raporun bu konularda cinsiyetle ilişkili olarak ortaya koyduğu farklar ise özellikle çarpıcı. Rapor, küresel ve kültürlerarası meselelere dair öğretme ve yetiştirme kapasitelerinde okulların ve genel anlamda eğitim sistemlerinin kız ve erkek çocuklarına aynı imkanları sağlamakta oldukça yetersiz

kaldıklarını vurguluyor. OECD ülkelerinden örneklerin baz alındığı çalışmada, öğrencilere yönelik küresel meselelere dair fikir üretme ve söz söylemeye yönelik etkinliklere aktif katılımı erkek öğrencilerle kız öğrenciler arasında derin bir uçurum bulunduğu altı çiziliyor. Erkek ve kız öğrencilerin küresel meselelerde ilgi duydukları konular arasındaki farklara da değinen rapor, bu farkların basit bir kişisel merak farkı olabileceği kadar, kız ve erkek çocuklarının aile içinde, toplumda ve okulda içinden geçtikleri farklı sosyalleşme süreçlerinin de bir sonucu olabileceği gerçeğinin gözden kaçırılmaması gerektiği hatırlatılıyor. Raporun kendisi için:

<http://www.oecd.org/pisa/publications/pisa-2018-results-volume-vi-d5f68679-en.htm>

Kız çocuklarının teknik alanlarda eğitime erişimini artırmak ve teşvik etmek önemli

UNICEF'in Ekim ayında yayımladığı bir rapor, kız çocuklarının eğitime eşit katılımını yeniden düşünmek için matematik ve fen bilimleri eğitiminin önemine vurgu yapıyor. Teknik alanlarda eğitim ve profesyonelleşme meselesinin geleneksel olarak erkek çocuklara ve yetişkin erkeklere atfedilmesinin kız çocukları ve kadınların bu alanlara erişiminde ve bu yönde beceriler kazanmasının önünde önemli bir engel teşkil ettiğinden bahisle açılan rapor, matematik, fen bilimleri, teknoloji ve mühendislik gibi alanlarda kız çocuklarının da eşit derece teşvik edilmesi ve yönlendirilmesi ile toplumda yerleşik cinsiyet normlarının da dönüştürülebileceğini vurguluyor. Kız çocuklarının eğitimleri boyunca kendileri için belirledikleri kariyer hedeflerinin açıkça hakim cinsiyet kalıplarını yansıttığının altını çizen rapor, kız çocuklarının teknik alanlarda eğitime

daha çok katılmasını sağlamak için bu alana daha fazla kaynak ayrılması, cinsiyete duyarlı bir şekilde bu alanlarda eğitimin pedagojisinin yeniden yapılandırılması, bu alanlarda eğitim veren kadın öğretmenlerin niteliklerinin artırılması için çalışılması gibi bir dizi öneri getiriyor. Rapora bu link üzerinden ulaşılabilir:

<https://www.unicef.org/media/84051/file/Reimagining-girls-education-through-st-em-summary-2020.pdf>

Eşit bir yeni kuşak yaratmanın yolu genç kadınların eğitimi yoluyla mümkün

1995 yılında hayata geçen ve kadınların eğitime eşit katılımını hedefleyen Pekin Deklarasyonu ve Aksiyon Platformu, 25. yaşını doldururken COVID-19 salgınının etkisiyle eğitimi yarıda kalan ve okula bir daha dönememe riski bulunan tahminen 11 milyona yakın kız çocuğu ve kadın düşünüldüğünde, bugüne kadar sağladığı kazanımların kaybedilmesi riskiyle karşı karşıya. Bu durum da göz önünde bulundurularak kaleme alınan Beijing25+ (Pekin 25+) isimli yeni bir UNESCO yayını, deklarasyonun 25 yıl önce çizdiği vizyonun bugün de önemini aynı şekilde koruduğunu hatırlatarak özellikle ergenlik çağındaki kız çocuklarının eğitime katılmalarının daha eşit bir kuşağı yaratmaktaki en önemli basamaklardan biri olduğunu vurguluyor. Deklarasyondan bu yana edinilen kazanımların da değerlendirildiği yayında, kesişimsel bir perspektif baz alınarak üç ana konuya odaklanılıyor. Bunlar, bütünlüklü bir cinsellik eğitiminin yaygınlaştırılması, ergenlik çağındaki kız çocuklarının teknik alanlarda eğitime katılımının artırılması ve yine bu yaş grubundaki kız çocuklarının liderlik rollerini üstlenmeye yönelik teşvik edilmesi şeklinde sıralanıyor. Çevrimiçi erişime açık olan bu yayına ulaşmak için bu linki kullanabilirsiniz:

<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374579>

COVID-19 salgını eğitimde cinsiyet eşitliğinin sağlanması konusunda yeni sorunlar yaratıyor

Birleşmiş Milletler eğitim birimine gönderdiği bir videoda BM Genel Sekreteri Antonio Guterres salgının zaten dezavantajlı konumda bulunan en kırılgan ve marjinalize edilmiş gençlik ve çocuk grupları üzerinde orantısız bir biçimde olumsuz etkileri olduğunun altını çizdi. Özellikle kız çocukları ve kadınların eğitime erişiminde bugüne kadar kat edilen yolun da pandemi sebebiyle tehdit altında olduğunu belirten Guterres, az ve orta gelir seviyesine sahip ülke ve bölgelerin bu süreçte daha özel bir ilgiye ihtiyacı olduğunu belirtti. BM Genel Sekreter Yardımcısı Amina Mohammed de COVID-19 pandemisinin eğitim, gıdaya erişim, cinsiyet eşitliği, sağlık ve sosyal yardım konuları arasındaki bağlantıları daha da belirginleştirdiğinin altını çizerek, dünyadaki öğrenci nüfusunun üçte birinin eğitim imkanlarından bu süreçte neredeyse tamamen mahrum kalma tehlikesiyle yüz yüze geldiğini belirtti. Haber linki:

<https://moderndiplomacy.eu/2020/10/25/classroom-crisis-avert-a-generational-catastrophe/>

SU Gender'dan Haberler

Biz de İstanbul Sözleşmesi'ni Yaşatmak için Buradayız!

SU Gender olarak 2006 yılından bu yana cinsiyete dayalı şiddet, cinsel tacizle mücadele, eğitimde ve özellikle yükseköğretimde cinsiyet eşitliği, toplumsal cinsiyet farkındalığı gibi konularda çalışmalar yürütüyoruz. Akademisyenler, öğretmenler, sivil toplum ve özel sektör çalışanlarını bir araya getiren etkinliklerle her türlü ayrımcılığa karşı mücadele etmeye çalışıyoruz. Devletlerin toplumsal cinsiyet temelli şiddetin önlenmesine dair yükümlülükleri konusunda sorumluluk almalarını öneren, dünya genelinde kadınların cinsiyet eşitsizliğine karşı mücadeleleri sonucunda kaleme alınan İstanbul Sözleşmesi'nin tavizsiz ve etkin bir şekilde uygulanmasını önemsiyoruz. Konuyla ilgili açıklamaya ulaşmak için [tıklayın](#).

Pandemi, Dayanışma ve Toplumsal Cinsiyet

SU Gender olarak içinden geçtiğimiz bu zor günlerde pandemi konusunu toplumsal cinsiyet ekseninde tartışma ihtiyacı duyuyoruz. Bu sebeple hem konuya dair yayın ve etkinlikleri derlemek hem de güncel duyuruları ve acil danışma hattı bilgilerini paylaşmak amacıyla bir [sayfa](#) oluşturduk. Sosyal medya hesaplarımızdan konuyla ilgili düzenli paylaşımları [#GenderPandemic](#) etiketiyle yapıyoruz. Sizleri de bize katılmaya, umut ve dayanışmayı birlikte büyütmeye çağırıyoruz. Siz de bu sayfaya katkıda bulunmak isterseniz sugender@sabanciuniv.edu adresine e-posta gönderebilirsiniz. Önümüzdeki günlerde bu çalışmayla ilgili bir izleme raporunu da sizlerle paylaşacağız.

Kampüste Neler Yaptık? Nelere Katıldık?

- Sabancı Üniversitesi İnsan Kaynakları departmanı işbirliğiyle SU Gender olarak 2020 yılı içerisinde üniversite bünyesindeki idari birimlere toplumsal cinsiyet odaklı eğitimler düzenlemeye başladık. 9 Nisan'da İnsan Kaynakları departmanı ile başlayan eğitimler farklı birimlerin katılımıyla devam ediyor.
- SU Gender 2020-2021 akademik yılında Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları yandalını seçen ve/ya Kültürel Çalışmalar Programı'ndaki lisans öğrencilerine burs, Kültürel Çalışmalar Master öğrencilerine de asistanlık sağlıyor.
- Bu sene çevrimiçi olarak gerçekleştirilen Sabancı Üniversitesi Lisans Oryantasyon programında SU Gender olarak toplumsal cinsiyet eşitliğine dair temel kavramlar ve ayrımcılığın konuşulduğu "Kadınlar Venüs'ten Erkekler Mars'tan mı?" başlıklı oturumu gerçekleştirdik.
- Sabancı Üniversitesi'nde tüm öğrencilerin katıldığı PROJ201 dersi kapsamında bu dönem Dijital Feminist Aktivizm dersinde öğrencilerle bir araya geliyoruz. Öğrenciler, dönem sonunda bir dijital feminist aktivizm projesi uygulayacak ve çıktılarını sunacaklar.
- SU Gender olarak toplumsal cinsiyete dair temel konuları takipçilerimize ulaştıracağımız 5N 1Kür adında yeni bir format oluşturduk. Yeni 5N 1Kür'lere instagram hikayelerimizden 24 saatliğine erişebileceğiniz gibi önceki 5N 1Kür'lere instagram profilimizden süre sınırı olmadan erişebilirsiniz.
- Toplumsal cinsiyet odaklı çalışan sivil toplum çalışanlarını farkındalık çalışmaları çerçevesinde bir araya getiren Dönüştürücü Aktivizm Programı'nın beden, sanat ve hikâye anlatıcılığı çalışmaları çevrimiçi olarak devam ediyor.
- Sakıp Sabancı Müzesi'nin, Sabancı Vakfı'nın katkılarıyla başlattığı Müzede Sahne etkinliğinin dördüncüsü, 7-15 Ağustos tarihlerinde kadına yönelik şiddete dikkat çekmek

amacıyla "Adı Sanı İsmi Cismi" başlığı ve "Topyekûn Kadın" temasıyla düzenlendi. SU Gender Direktörü Hülya Adak'ın [açılış konuşmasını](#) yaptığı programda feminist tiyatroya dair tartışmalar yürütüldü.

- Zeynep Gülrü Göker, 2 Ekim'de Gothenburg Üniversitesi Gender Studies bölümünde yürütülen the *Spaces of Resistance* projesi ve *TechAct: Transformations of Struggle Research Cluster* işbirliği ile düzenlenen *Futures of Feminist and Queer Solidarities: Connectivity, Materiality, and Mobility in a Digitalized World* konferansına tartışmacı olarak katıldı.
- GEARING Roles projemiz kapsamında 7-9 Ekim tarihlerinde Yellow Window tarafından düzenlenen Pandemi Döneminde İş-Yaşam Dengesi atölyesine katıldık. Atölye kapsamında pandemi sürecinde evden çalışmaya geçişin yarattığı etkiler, bu etkilerin hangi gruplar üzerinde nasıl etkisi olduğu ve bu etkileri yönetmeye yönelik katılımcı grup çalışmaları gerçekleştirdik.
- Ayşe Gül Altınay 16 Ekim'de gerçekleşen, Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu direktörü Melsa Ararat'ın da organizasyon komitesinde bulunduğu Daughters of Themis 2020 Ağ Buluşmasında açılış konuşmasını yaptı.
- 20 Ekim'de Hülya Adak ve Zeynep Gülrü Göker, Belin Özgür Üniversitesi Margherita von Brentano Center for Gender Studies tarafından düzenlenen "Online Workshop #4GenderStudies: Building Transnational Feminist Solidarities in Academia" isimli etkinliğe katıldı.

Toplumsal cinsiyet ve Göç konulu kitabımız yayında

SU Gender olarak Göç Araştırmaları Derneği (GAR) ile beraber hazırladığımız ["Toplumsal Cinsiyet Perspektifinden Türkiye'de Göç Araştırmaları"](#) e-kitabı 31 Mart'ta yayınlandı. Kitaba web sitemizin yayınlar kısmından ulaşabilirsiniz.

COVID-19 Pandemisi Sürecinde Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları İzleme Raporumuz Yayında!

SU Gender olarak içinden geçtiğimiz bu zor günlerde pandemi konusunu toplumsal cinsiyet ekseninde tartışma ihtiyacı duyduk/duyuyoruz. Bu süreçte [#GenderPandemic](#) ile pandemi konusunu toplumsal cinsiyet ekseninde tartışan araştırmalar, fikir yazıları, raporlar, savunuculuk aktiviteleri gibi birçok alanda hem Türkiye'yi hem de uluslararası alanı kapsayan bir izleme faaliyeti sürdürdük.

Merkez asistanlarımızdan Aslı Aygüneş ve Oğuz Can Ok'un kaleme aldığı bu izleme raporu ise Mart-Eylül arasında altı ay boyunca yaptığımız izleme çalışmasının hasadı niteliğinde. Raporun tamamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Cinsel Taciz, Cinsiyete Dayalı Şiddet ve Ayrımcılık webinar serisi sonlandı

SU Gender olarak üniversite içinde ve dışında cinsel taciz, cinsiyete dayalı şiddet, çeşitlilik ve kapsayıcılık konularına odaklanan uluslararası bir webinar serisi düzenledik. Çeşitli üniversitelerin, araştırma merkezlerinin ve sivil toplum kurumlarının deneyimlerini dinlemeyi amaçladığımız bu seri kapsamında Mayıs-Aralık arasında iki haftada bir olmak üzere 9 webinar gerçekleştirdik. Webinar kayıtlarını SU Gender Youtube hesabından düzenli aralıklarla yayınlayacağız.

Mor Sertifika Gelecek Programlar

Mor Dosyalar Dijitalleşiyor!

Şubat 2021'den itibaren Mor Dosya'lar yeni bir web sitesinde dijital olarak uygulamaya uygun formatta erişilebilir olacak. Bu web sitesinde ayrıca Mor Sertifika öğretmenlerinin deneyim ve fikir alışverişinde bulunabilmesi için bir forum da yer alacak.

2021'in İlk Mor Sertifika Eğitimi

Şubat 2021'de 2021'in ilk Mor Sertifika eğitimini çevrimiçi olarak gerçekleştireceğiz. Başvuru için duyurularımızı Instagram ve Facebook hesaplarımızdan takip edebilirsiniz.

Mor Sertifika Programı Nedir?

Mor Sertifika Programı'nı tanıttığımız yeni yılın ilk buluşması Mart 2021'de çevrimiçi olarak gerçekleşecek. Başvuru için duyurularımızı Instagram ve Facebook hesaplarımızdan takip edebilirsiniz.